

Opinie o działalności parlamentu i prezydenta

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 9 stycznia 2015 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W grudniu, podobnie jak co miesiąc, zapytaliśmy Polaków o to, jak oceniają obecną prezydenturę, a także działalność nowego parlamentu¹.

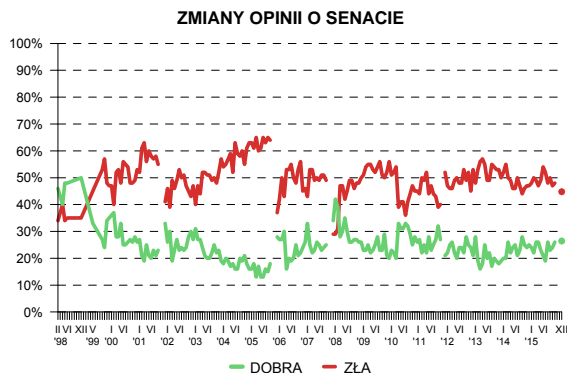
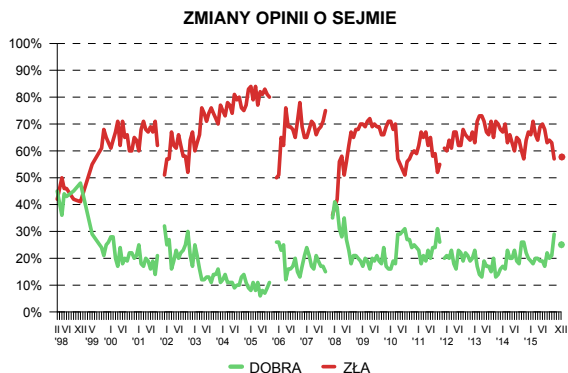
OCENY DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU

Nowy parlament po blisko miesiącu pracy spotyka się na ogół z negatywnym odbiorem, zbliżonym do rejestrowanego pod koniec urzędowania poprzedniego. Działalność izby niższej VIII kadencji pozytywnie ocenia jedna czwarta Polaków (25%), a tylko nieznacznie większa grupa (27%) wypowiada się z aprobatą o Senacie IX kadencji. Niezadowolone z jakości pracy posłów deklaruje blisko trzy piąte badanych (58%), a z pracy senatorów – niemal połowa (45%).

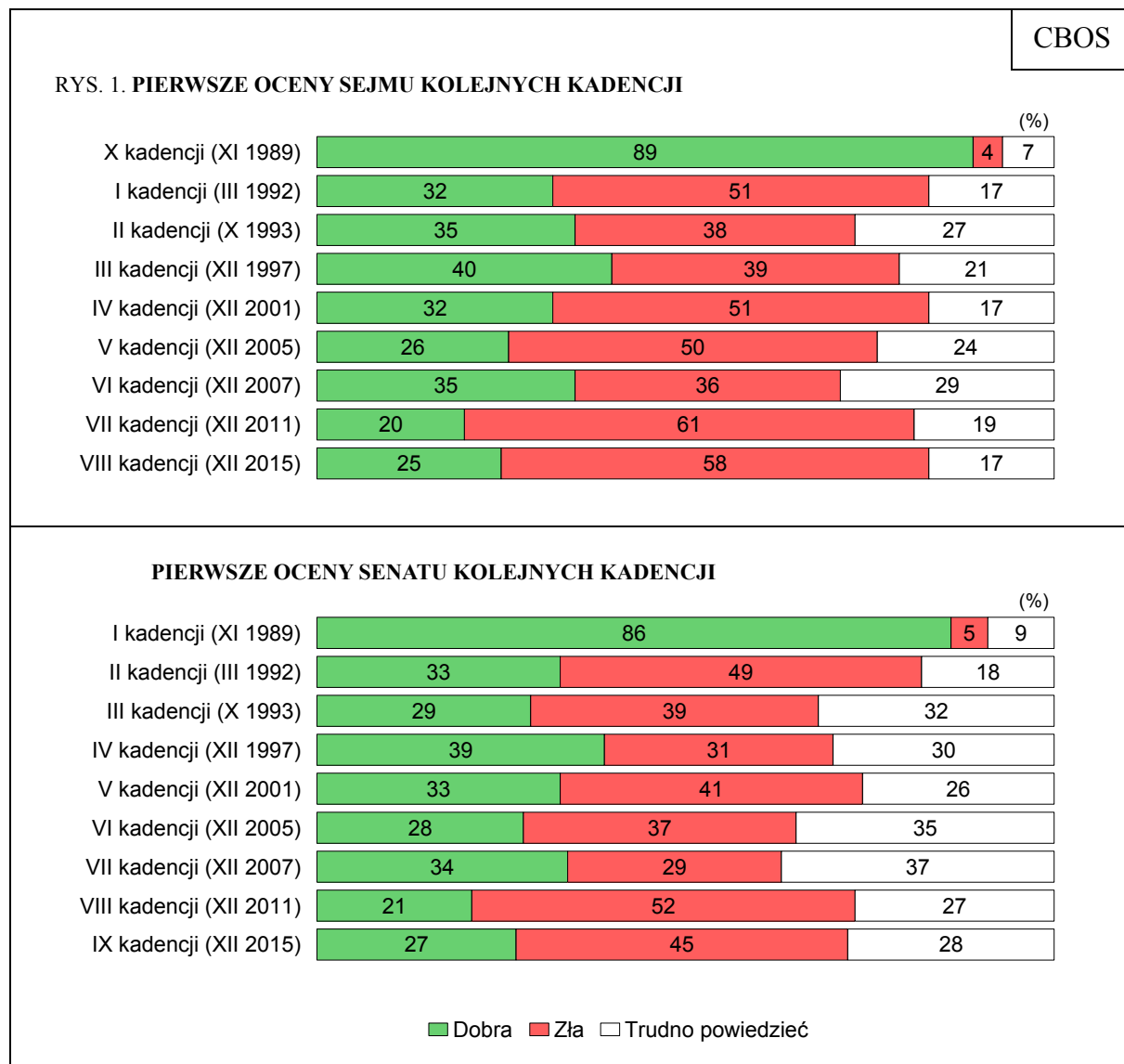
Tabela 1

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań												Zmiany XI–XII '15	
		2014	2015												
		XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI		XII
w procentach															
Sejm	dobra	20	19	18	20	20	19	19	17	22	20	21	29	25	-4
	zła	67	66	71	66	64	69	70	68	63	64	63	57	58	+1
	Trudno powiedzieć	13	15	11	14	16	12	11	15	15	16	16	14	17	+3
Senat	dobra	25	24	22	26	26	23	21	19	26	23	24	26	27	+1
	zła	47	48	50	49	47	49	54	52	48	50	47	48	45	-3
	Trudno powiedzieć	28	28	28	25	27	28	25	29	26	27	29	26	28	+2

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (307) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 3–10 grudnia 2015 roku na liczącej 989 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Na tle początków poprzednich kadencji Sejmu i Senatu w ostatnim ćwierćwieczu, obecny parlament wypada nie najlepiej. Więcej ocen negatywnych i zarazem mniej pozytywnych na starcie miał jedynie jego poprzednik wybrany przez Polaków w 2011 roku.

Pod względem dobrych ocen działalności Sejmu wyróżniają się najmłodszy respondenci (18–24 lata) i osoby mające od 45 do 54 lat, badani z gospodarstw domowych o najniższych dochodach *per capita*, uczestniczący w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu oraz identyfikujący się z prawicą. Z kolei niezadowoleni to relatywnie często respondenci mający od 55 do 64 lat, mieszkańcy największych aglomeracji, najlepiej wykształceni, uzyskujący najwyższe dochody, źle oceniający własną sytuację materialną, niebiorący udziału w praktykach religijnych lub praktykujący kilka razy w roku, a także deklarujący lewicowe lub centrowe poglądy polityczne.

Pozytywne opinie o pracy nowego Sejmu przeważają wśród ankietowanych, którzy w ewentualnych wyborach zagłosowaliby teraz na Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Polską Razem i Solidarną Polską). Spośród pozostałych dużych elektoratów relatywnie najlepiej, choć na ogół negatywnie, działalność izby niższej oceniają zwolennicy ugrupowania Pawła Kukiza, natomiast wśród potencjalnych wyborców PO i – zwłaszcza – Nowoczesnej wyraźnie dominują głosy krytyki.

Tabela 2

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności Sejmu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS (wraz z SP i PR)	55	26	19
Kukiz'15	35	53	12
PO	19	68	14
Nowoczesna	8	87	6
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	18	56	26
Niezamierzający głosować	16	63	21

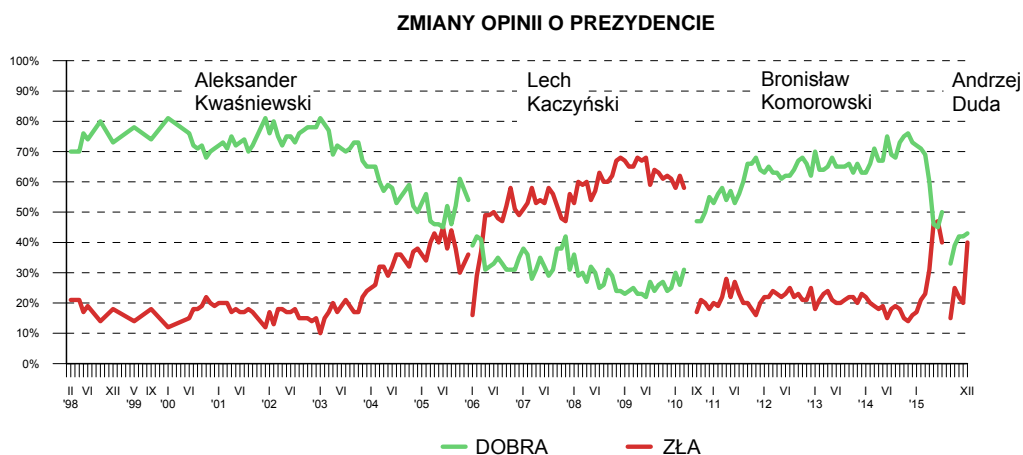
OCENY DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA

W ciągu ostatniego miesiąca nastąpiło znaczne pogorszenie notowań głowy państwa. Wprawdzie nadal ponad dwie piąte Polaków (43%) ma dobrą opinię o prezydenturze Andrzeja Dudy, jednak od listopada odsetek z niej niezadowolonych zwiększył się dwukrotnie (wzrost o 20 punktów procentowych, do 40%), w zbliżonym zaś stopniu (spadek o 21 punktów, do 17%) ubyło badanych, którzy nie mieli dotychczas wyrobionego zdania o działalności obecnego prezydenta.

Tabela 3

Oceny działalności prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań													Zmiany XI–XII '15
	2014	2015												
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
	w procentach													
Dobra	73	72	71	69	60	46	45	50	33	39	42	42	43	+1
Zła	16	17	21	23	31	46	47	40	15	25	22	20	40	+20
Trudno powiedzieć	11	11	8	8	9	8	8	10	52	36	36	38	17	-21

Do lipca 2015 roku oceny dotyczyły prezydenta Bronisława Komorowskiego

Uznanie dla prezydentury Andrzeja Dudy częściej na tle innych deklarują najmlodszy respondenci (18–24 lata), mieszkańcy wsi, osoby mające wykształcenie podstawowe, gimnazjalne lub zasadnicze zawodowe, ludzie z gospodarstw domowych o niskich lub przeciętnych dochodach *per capita*, biorący udział w praktykach religijnych przynajmniej raz w tygodniu, a także identyfikujący się z prawicą. Niezadowoleni z działalności głowy państwa przeważają natomiast wśród starszych ankietowanych (55 lat i więcej), mieszkańców miast, zwłaszcza największych aglomeracji, mających wykształcenie wyższe lub średnie, uzyskujących najwyższe dochody *per capita*, źle oceniających własną sytuację materialną, niepraktykujących religijnie lub robiących to sporadycznie, a ponadto deklarujących lewicową lub centrową orientację polityczną.

Aprobata obecnej prezydentury jest niemal powszechna w elektoracie PiS (w tym SP i PR), a także przeważa wśród zwolenników Kukiz'15. W większości negatywnie wypowiadają się o niej potencjalni wyborcy ugrupowań opozycyjnych. Najwyższy poziom niezadowolonych z działalności głowy państwa obserwujemy wśród sympatyków Nowoczesnej.

Tabela 4

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	92	3	5
Kukiz'15	69	17	14
PO	22	68	10
Nowoczesna	12	82	7
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	31	43	26
Niezamierzający głosować	32	40	28

Sposób sprawowania urzędu prezydenta przez Andrzeja Dudę pozytywnie ocenia ogromna większość osób, które głosowały na niego w II turze wyborów. Blisko jedna dziesiąta spośród nich jest rozczarowana obecną prezydenturą i mniej więcej tyle samo nie ma jeszcze na jej temat wyrobionego zdania. Wśród wyborców Bronisława Komorowskiego dominuje niezadowolenie z działalności głowy państwa, a tylko nieliczni wyrażają przeciwną opinię.

Tabela 5

Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich w 2015 roku	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Głosujący na Andrzeja Dudę	80	9	11
Głosujący na Bronisława Komorowskiego	7	81	12
Niegłosujący	33	42	25

Pierwszy okres urzędowania nowego parlamentu zdominowały kontrowersje i spory toczące się wokół obsady sędziowskiej Trybunału Konstytucyjnego, na skutek czego, jak się wydaje, działalność obu izb na starcie częściej jest przez Polaków krytykowana niż chwalona i – co więcej – jej społeczny odbiór nie różni się istotnie od opinii o poprzednim Sejmie i Senacie na finiszu kadencji. Prawdopodobnie te same czynniki przesądziły o znacznym pogorszeniu wizerunku głowy państwa. Poziom zadowolenia z obecnej prezydentury pozostaje wprawdzie stabilny, jednak w ciągu ostatniego miesiąca znacznie zmniejszyła się grupa wstrzymujących się dotychczas z jej oceną i w takim też stopniu przybyło badanych, którzy są z niej niezadowoleni, co w konsekwencji sprawiło, że Polacy są teraz niemal równo podzieleni pod względem nastawienia do działalności Andrzeja Dudy jako głowy państwa.

Opracował
Michał FELIKSIĄK

Tabela 1

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Sejmu?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		25	58	17	985
Płeć	Mężczyźni	27	58	15	464
	Kobiety	23	58	19	521
Wiek	18–24 lata	34	50	16	101
	25–34	26	55	19	187
	35–44	21	62	17	178
	45–54	32	52	15	145
	55–64	22	64	15	175
	65 lat i więcej	20	59	21	199
Miejsce zamieszkania	Wieś	28	51	21	392
	Miasto do 19 999	24	58	18	150
	20 000 – 99 999	20	63	17	176
	100 000 – 499 999	27	61	12	170
	500 000 i więcej mieszk.	19	68	13	98
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	26	53	20	202
	Zasadnicze zawodowe	28	55	17	241
	Średnie	23	57	20	297
	Wyższe	23	64	12	245
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	21	68	10	105
	Średni personel, technicy	27	57	17	37
	Pracownicy adm.-biurowi	19	61	20	56
	Pracownicy usług	20	65	16	56
	Robotnicy wykwalifikowani	29	58	13	113
	Robotnicy niewykwalifik.	18	54	28	33
	Rolnicy	26	53	20	53
	Pracujący na własny rach.	20	56	24	50
	Bezrobotni	23	54	23	48
	Emeryci	25	56	18	235
	Renciści	29	59	12	61
	Uczniowie i studenci	35	49	16	59
	Gospodynie domowe i inni	24	54	22	81
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	22	64	15	118
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	29	53	19	101
	sekt. prywat. poza rolnict.	21	64	16	234
	prywatnym gosp. rolnym	32	56	12	50
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	32	51	17	132
	Od 650 do 999 zł	29	49	22	137
	Od 1000 do 1399 zł	24	57	18	154
	Od 1400 zł do 1999 zł	29	57	14	125
	2000 zł i więcej	23	66	11	168
Ocena własnych war. mater.	Źle	15	66	19	79
	Średnie	25	55	20	377
	Dobre	26	58	16	529
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	34	42	24	46
	Raz w tygodniu	28	56	16	465
	1–2 razy w miesiącu	31	48	21	133
	Kilka razy w roku	17	65	18	207
	W ogóle nie uczestniczy	19	68	13	126
Poglądy polityczne	Lewica	17	75	9	153
	Centrum	23	66	11	294
	Prawica	38	46	16	308
	Trudno powiedzieć	15	51	33	230

Tabela 2

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Senatu ?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		27	45	28	985
Płeć	Mężczyźni	30	46	24	464
	Kobiety	25	44	31	521
Wiek	18–24 lata	33	48	19	102
	25–34	30	41	29	187
	35–44	24	47	29	178
	45–54	34	40	26	145
	55–64	26	47	26	174
	65 lat i więcej	21	46	32	199
Miejsce zamieszkania	Wieś	28	41	31	393
	Miasto do 19 999	29	47	24	150
	20 000 – 99 999	27	49	25	175
	100 000 – 499 999	27	50	23	170
	500 000 i więcej mieszk.	26	40	34	98
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	28	44	28	202
	Zasadnicze zawodowe	25	43	31	241
	Średnie	26	46	28	297
	Wyższe	31	46	24	245
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	29	46	25	105
	Średni personel, technicy	33	38	29	37
	Pracownicy adm.-biurowi	23	48	29	56
	Pracownicy usług	21	52	27	56
	Robotnicy wykwalifikowani	26	49	25	112
	Robotnicy niewykwalifik.	25	47	28	33
	Rolnicy	27	42	31	53
	Pracujący na własny rach.	29	36	35	50
	Bezrobotni	26	43	31	48
	Emeryci	26	45	29	235
	Renciści	32	46	21	61
	Uczniowie i studenci	35	45	19	59
	Gospodynie domowe i inni	26	41	33	81
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	26	50	24	117
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	30	39	31	101
	sekt. pryw. poza rolnict.	24	49	27	234
	prywatnym gosp. rolnym	35	44	21	50
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	32	40	28	132
	Od 650 do 999 zł	25	46	30	136
	Od 1000 do 1399 zł	28	42	30	154
	Od 1400 zł do 1999 zł	34	43	23	125
	2000 zł i więcej	33	48	19	168
Ocena własnych war. mater.	Źłe	12	57	31	79
	Średnie	26	44	30	376
	Dobre	31	44	26	530
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	35	36	30	46
	Raz w tygodniu	30	42	27	465
	1–2 razy w miesiącu	29	43	28	133
	Kilka razy w roku	22	50	28	208
	W ogóle nie uczestniczy	23	51	26	125
Poglądy polityczne	Lewica	28	54	17	153
	Centrum	25	54	21	294
	Prawica	40	35	25	307
	Trudno powiedzieć	12	41	47	231

Tabela 3

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność prezydenta Andrzeja Dudy?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		43	40	17	985
Płeć	Mężczyźni	47	41	12	465
	Kobiety	39	39	22	520
Wiek	18–24 lata	55	31	13	101
	25–34	40	38	22	188
	35–44	44	38	18	177
	45–54	43	36	21	145
	55–64	42	47	11	175
	65 lat i więcej	40	45	15	199
Miejsce zamieszkania	Wiś	53	28	19	392
	Miasto do 19 999	39	43	17	150
	20 000 – 99 999	36	48	16	176
	100 000 – 499 999	39	46	15	170
	500 000 i więcej mieszk.	28	59	14	98
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	53	33	14	202
	Zasadnicze zawodowe	52	29	20	240
	Średnie	39	44	17	298
	Wyższe	31	52	16	244
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	24	61	15	105
	Średni personel, technicy	39	43	18	37
	Pracownicy adm.-biurowi	28	49	23	55
	Pracownicy usług	38	38	24	56
	Robotnicy wykwalifikowani	52	33	15	113
	Robotnicy niewykwalifik.	48	27	25	33
	Rolnicy	48	25	27	53
	Pracujący na własny rach.	35	47	18	51
	Bezrobotni	43	35	22	48
	Emeryci	47	40	13	235
	Renciści	43	38	18	61
	Uczniowie i studenci	59	31	10	58
	Gospodynie domowe i inni	47	37	16	81
	Pracuje w:	inst. państw., publicznej	35	45	21
spółce właścicieli prywatnych i państwa		40	39	21	100
sekt. pryw. poza rolnict.		37	46	17	234
prywatnym gosp. rolnym		57	26	18	50
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	51	30	19	132
	Od 650 do 999 zł	56	29	15	137
	Od 1000 do 1399 zł	51	36	12	154
	Od 1400 zł do 1999 zł	45	41	14	125
	2000 zł i więcej	33	59	8	167
Ocena własnych war. mater.	Źłe	36	44	20	79
	Średnie	46	35	19	376
	Dobre	42	43	15	530
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	52	33	15	46
	Raz w tygodniu	51	34	16	466
	1–2 razy w miesiącu	46	38	17	133
	Kilka razy w roku	36	43	21	207
	W ogóle nie uczestniczy	23	62	14	126
Poglądy polityczne	Lewica	23	68	9	152
	Centrum	36	48	17	294
	Prawica	66	27	7	309
	Trudno powiedzieć	35	29	36	230